

LISA 5. Liigikaitseliselt olulised rannaalad

Pärandniitude hulgast on eksperdid välja valinud liigikaitseliselt olulised rannaalad, kus asuvad olulised kurvitsaliste, sh niidurüdi pesitsusalad. Oluline on suunata need kooslused hooldusesse ning tagada kõrgem hoolduskvaliteet nendel aladel, kus juba niidetakse, karjatatakse.

Liigikaitseliselt olulisi rannaalaid on kokku 7695 hektarit. Andmed alade kohta on kättesaadavad EELISest keskkonnaregistri poollooduslike koosluste andmekogust ja Maaameti X-GIS2 teenusest¹.

Liigikaitseliselt oluliste rannaalade andmete korraldab Keskkonnaamet. Keskkonnaametil on õigus andmeid muuta:

- ekspertarvamuse alusel;
- keskkonnaregistris olevate poollooduslike koosluse piiride alusel;
- liigi kaitse tegevuskava alusel.

Liigikaitseliselt oluliste rannaalade toetust antakse „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” meetme 10 „Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede” tegevuse liigi „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus” raames antava poolloodusliku koosluse hooldamise käigus täiendava hooldusnõude täitmiseks.

Toetuse andmise tingimused ja korra on kehtestanud maaeluminister 22.04.2015 määrusega nr 38 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus“.

Toetatav tegevus

Poollooduslikku kooslust tuleb hooldada põhitegevusena järjepidevalt viie järjestikuse kalendriaasta jooksul.

Liigikaitseliselt olulistel rannaaladel tuleb poollooduslike koosluste täiendava hooldamise lisategevust ellu viia kohustuseperioodi ühe kalendriaasta jooksul.

Lisategevuse eest antakse toetust üksnes siis, kui seda tehakse koos poolloodusliku koosluse hooldamise põhitegevusega.

Nõuded toetusõigusliku maa kohta

Maaeluministri 27.04.2015 määruse nr 38 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus“ § 5 lõike 3 kohaselt võib lisategevuse eest toetust taotleda keskkonnaregistrisse kantud rannaalale, mis on määratud „Pärandniitude tegevuskava” kohaselt liigikaitseliselt oluliseks poollooduslikuks koosluseks.

Keskkonnaamet on liigikaitseliselt oluliste rannaalade hulgast välja valinud toetusõiguslikud alad, mis vastavad täiendava nõude eeltingimustele.

Liigikaitseliselt oluliste rannaalade täiendava nõude täitmise taotlemise eeltingimused on järgmised:

- ala peab olema vähemalt 75% ulatuses avatud veepiiriga;
- alal ei tohi esineda puittaimestikku, va koduloomade varjekohad;
- ala/alad, peavad moodustama vähemalt 45 hektarilise tervikliku kompleksi;

---

¹ <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/link/VWtkGOn>

- laidudel ei kehti 45 ha kriteerium, kuid laid peab tervikuna vastama kahele esimesele eeltingimusele – vähemalt 75% ulatuses avatud veepiir ja alal ei tohi esineda puittaimestikku, va koduloomade varjekohad.

Koduloomade varjekohtade kriteeriumid:

- loomade varjekohti lubatakse liigikaitseliselt olulisele alale vaid juhul kui selle ala kõrval ei ole võimalik loomadel varjuda;
- puudetukk kuni 0,1 ha iga 45 ha toetusõigusliku niidu kohta;
- puudetukki võib alal olla maksimaalselt kaks, olenemata ala suurusest;
- puittaimede kõrgus peab olema suurem kui 1,5 m;
- puudetukk peab asuma võimalikult ala maismaapoolses osas;
- üksikpuude ja tukkade asukohad tuleb kooskõlastada Keskkonnaametiga.

2020. a seisuga on liigikaitseliselt oluliste rannaalade täiendava nõude täitmise taotlemise eeltingimused täidetud ligi 2093 hektaril.

Hooldusõiguslike liigikaitseliselt oluliste rannaalade andmeid hallatakse Keskkonnaametis ning ajakohast kaardikihti hoitakse Eesti Looduse Infosüsteemis. Keskkonnaamet täiendab andmestikku igal aastal, lähtuvalt liigikaitseliselt oluliste rannaalade täiendava nõude täitmise taotlemise eeltingimustest.

Taotlejale

Taotletav ala peab esinema kooslusel, mis on Keskkonnaameti poolt määratletud toetusõiguslikuks liigikaitseliselt oluliseks rannaalaks.

Toetuse taotlemisel hindab Keskkonnaamet taotletaval alal liigikaitseliselt oluliste rannaalade täiendava nõude eeltingimuste täitmist. Kui taotletaval alal ei ole veepiiri, peab ala külgnema alaga/aladega, millel on 75% ulatuses avatud veepiir ja kuhu on taotletud poolloodusliku koosluse hooldamistoetust.

Liigikaitseliselt olulistel rannaaladel, kus hooldustoetuse taotleja võtab kohustuse tagada kõrgema hoolduskvaliteedi, peab 1. oktoobriks vastama järgmistele nõuetele:

- ala peab olema ülepinnaliselt vähemalt 75% ulatuses madalaks söödud rohustu;
- alal olevad madalamad kohad, nagu lõukad, lombid jt väikeveekogud, peavad olema hooldatud;
- ala peab olema vähemalt 75% ulatuses avatud veepiiriga;
- alal ei tohi esineda puittaimestikku, va koduloomade varjekohad.